

Verslag informatiebijeenkomst zonnepark Wierdensche Aa

- Datum** : Dinsdag 15 december 2020
- Locatie** : Digitaal via Microsoft Teams
- Aanwezig** : Harld Schuldink (Projectleider Pure Energie), Maureen Bekke (Omgevingsmanager Pure Energie), Frank Schothuis (Adviseur vergunningen Pure Energie), Kees van Dorth (projectleider SDEWE), Herbert Gerritsen Mulkes (Bestuurslid SDEWE), Heino Denneman Bestuurslid SDEWE), Helga Sasbrink Bestuurslid SDEWE)
- Deelnemers** : Circa 14 inwoners en andere belanghebbenden

Mede uit het oogpunt van leesbaarheid is dit een verslag op hoofdlijnen en zijn het geen letterlijke notulen van de bijeenkomst. Pure Energie en SDEWE hebben tegelijkertijd wel geprobeerd dit verslag zo volledig mogelijk te laten zijn en met name te registeren welke vragen en opmerkingen door deelnemers zijn gesteld en gemaakt.

Harld Schuldink, projectleider namens Pure Energie, heet iedereen welkom en geeft aan wat het programma is voor de informatiebijeenkomst. In het kort licht hij het programma toe, deelt hij een aantal huishoudelijke mededelingen mee, stelt hij de aanwezigen vanuit Pure Energie en SDEWE. Daarna leggen Kees van Dorth, Harld Schuldink en Herbert Gerritsen Mulkes aan de hand van een presentatie uit wie de initiatiefnemers zijn, wat het idee precies is, hoe het plan verder wordt uitgewerkt en welke participatiemogelijkheden er zijn. De presentatie is als bijlage bij dit verslag gevoegd. Belangrijke boodschap van de initiatiefnemers in de presentatie was dat het plan voor het zonnepark nog verder moet worden uitgewerkt in overleg met omgeving. Ook is aangegeven dat het college van B&W in augustus 2020 instemde met principeverzoek, waarmee het college aan heeft gegeven dat zij in algemene zin positief zijn over het idee. Met dit besluit hebben zij nadrukkelijk nog geen groen licht gegeven voor het zonnepark. Hiervoor moeten de initiatiefnemers een formele vergunningsaanvraag indienen, maar eerst willen de initiatiefnemers verder in gesprek met de omgeving.

Vragen & opmerkingen

Na afloop van de presentatie is er ruimte voor vragen en opmerkingen van de deelnemers, die beantwoord worden door Kees van Dorth, Herbert Gerritsen Mulkes, Harld Schuldink, Maureen Bekke en Frank Schothuis. Hieronder zijn de vragen en opmerkingen per onderwerp gerangschikt. Sommige vragen zijn gebundeld tot één vraag en sommige antwoorden zijn aangevuld met aanvullende informatie.

Locatie & Landschappelijke inpassing

- Vanuit het landgoed De Haarboer en achterliggende woningen is het zonnepark straks zichtbaar. Daarom wordt gevraagd om het zonnepark landschappelijk zo goed mogelijk in te passen. Daarbij wordt geopperd om een soort wal aan te leggen met daar bovenop beplanting. Belangrijke opmerking: het grondwaterpeil in verband met drinkwaterwinning in het gebied staat erg laag en is van invloed op de beplanting(smogelijkheden).

De initiatiefnemers geven aan dat zij het belangrijk vinden dat het zonnepark in overleg met de omgeving goed wordt ingepast en dat wordt gelet op zichtlijnen vanuit het landgoed en de achterliggende woningen. De optie voor het plaatsen voor een wal wordt meegenomen in de werkgroep. Ook wordt de soort beplanting meegenomen in de gesprekken.

- Waarom wordt gekozen voor een zuidgerichte opstelling van de zonnepanelen in plaats van een oost-west opstelling?

Zonnepanelen in een zonnepark kunnen op twee manieren worden opgesteld. Bij een zuid-gerichte opstelling staan de zonnepanelen in rijen gericht naar het zuiden. Ze zorgen voor een hoge piek in opbrengst wanneer de zon overdag op zijn sterkst is. De andere optie is de oost-west-opstelling. Hierbij worden de panelen in de vorm van een puntdak geplaatst. Bij deze optie is de opbrengst meer gericht op de ochtend- en avondzon.

- Wordt voor een zuidgerichte opstelling gekozen in verband met winstoptimalisatie? Consumenten gebruiken met name stroom in de ochtenden en avonden, terwijl met een dergelijke opstelling de piek van de opwekking met name tussen 11.00 en 15.00 uur ligt.

Winstoptimalisatie is niet de voornaamste drijfveer voor het plaatsen van een zuidgerichte opstelling. In de toekomst worden grote zonneparken maar voor 70 procent van het piekvermogen aangesloten op het energienet in verband met de verdeling van de belasting op het net. Dat staat in een nieuw convenant tussen brancheorganisatie Holland Solar en Netbeheer Nederland.

Daarnaast houden wij op agrarische gronden in principe altijd een zuid-gerichte opstelling aan met circa 2 meter tussen de rijen panelen. Hierdoor kan er voldoende licht en regenwater op de bodem komen, waardoor de impact op de bodemkwaliteit beperkt blijft. Dit is van belang, omdat de grond in een later stadium weer voor landbouw wordt gebruikt. Dit sluit ook aan bij de gedragscode Zon op Land van de brancheorganisatie Holland Solar waarbij initiatiefnemers willen aansluiten met het idee.

- Op de voorlopige inrichtingsschets is het niet een volledige zuid-gerichte opstelling. Klopt dat? *Ja, dat klopt. In de eerste landschappelijke schets is een opstellingsrichting zuidoost ingetekend. Dit is gedaan, omdat in het gemeentelijk beleid is aangegeven dat de opstelling van panelen mee moet gaan met de kavellijnen. Kortom, de wijze waarop de panelen worden geplaatst is in dit geval van meerdere factoren afhankelijk. In de werkgroep komt dit onderwerp ook aan bod.*

- Hoeveel impact heeft dit zonnepark op de infrastructuur die hier ligt?

De netbeheerder is verantwoordelijk voor een betrouwbare elektriciteitsvoorziening. De netbeheerder bepaalt daarom ook of het mogelijk is om een zonnepark op het net aan te sluiten. Op dit moment wordt er in Nederland flink geïnvesteerd in het elektriciteitsnet, zodat de decentrale opwekking van elektriciteit kan worden opgevangen. Daarnaast worden de meeste zonneparken op het middenspanningsnet aangesloten en niet direct aangesloten op het bestaande elektriciteitsnet waar huishoudens stroom van ontvangen.

- Zijn jullie op de hoogte van een tweede initiatief aan de bovenzijde van de Moerasweg? Is het mogelijk om de plannen op elkaar af te stemmen? Wellicht zijn er dan ook schaalvoordelen mogelijk en kan een integraal plan worden ontwikkeld.

Wij zijn op de hoogte van dit idee. De initiatiefnemer heeft ook een principeverzoek ingediend bij de gemeente Wierden, waar het college van B&W mee heeft ingestemd. Vooralnog is dat de status. Meer is bij ons niet bekend en er is ook geen contact geweest met Pure Energie of SDEWE. Overigens is het geen aaneengesloten plangebied. Tussen beide projectgebieden liggen nog twee percelen andere grondeigenaren.

Financiële participatie & procesparticipatie

- Stel dat je mee gaat participeren, ben je dan ook financieel medeverantwoordelijk als er iets misgaat?
Dat ligt aan de constructie en de afspraken die worden gemaakt. In principe hebben inwoners geen aansprakelijkheid als zij lid zijn van een lokale energiecoöperatie. Bij de oprichting van de lokale energiecoöperaties kan namelijk gekozen worden voor een Coöperatie met Uitgesloten Aansprakelijkheid. Dit zorgt ervoor dat de leden en ex-leden van de energiecoöperatie niet aansprakelijk kunnen worden gesteld. De coöperatie en de leden lopen wel financieel ondernemersrisico in geval van calamiteiten. Voor de bestuurders geldt overigens wel de bestuursaansprakelijkheid dat vergelijkbaar is met een bestuurder van een BV. Alleen als er onbehoorlijk bestuur is gevoerd, kan de bestuurder aansprakelijk gesteld worden.

Indien gekozen wordt voor constructie met crowdfunding, ben je als inwoner ook niet aansprakelijk. Crowdfunding is een manier om voldoende geld te verzamelen om een project te kunnen starten en financieren. Het idee is dat je met veel kleine investeerders, zonder tussenkomst van een bank, een startkapitaal bij elkaar brengt om een bepaald project te kunnen starten. Bij crowdfunding is er dus direct contact tussen investeerders en ondernemers. Bij tegenvallende exploitatieresultaten blijft degene die geld geleend heeft aan het zonnepark recht houden op rente en aflossing.

- Financiële participatie is nog onduidelijk. Hoe werkt dit en waarom is dit nodig?
Het ontwikkelen, bouwen en beheren van een zonnepark kost geld. Het grootste deel van het bedrag van investering moet worden geleend van de bank. Het andere deel, het zogenoemde 'eigen vermogen', dient door de initiatiefnemers te worden ingebracht. Dit eigen vermogen kan op verschillende manieren worden samengebracht, bijvoorbeeld door financiële participatie van de omgeving.
- Waarom wordt er geld geleend van de bank en niet via de gemeente of het energiefonds van de provincie? De gemeente kan goedkoop geld lenen.
De gemeente heeft diverse financieringsmogelijkheden voor de eigen organisatie, maar is geen financiële instelling en mag geen geld 'doorlenen'. De provincie Overijssel kan via het Energiefonds wel duurzame projecten ondersteunen, maar vraagt een rentepercentage vergelijkbaar met een bank.
- Klopt het dat Pure Energie eigenaar is en SDEWE meedoet?
Nee, dat klopt niet. Pure Energie is een samenwerkingsovereenkomst aangaan met de SDEWE op basis van gelijkwaardigheid. Pure Energie wordt 50 % eigenaar en SDEWE wordt ook 50 % eigenaar. Beide moeten 50 % van de benodigde kosten inbrengen, waarbij 80-90 % wordt gefinancierd door de bank. Kortom, Pure Energie en SDEWE ondernemen samen: samen ontwikkelen, bouwen en beheren.
- In principe is Pure Energie een energieprovider. Eigenlijk is het raar dat de SDEWE (zonder winstoogmerk) mee doet in dit plan.
Pure Energie is een duurzaam energiebedrijf dat al 25 jaar werkt aan de verduurzaming van Nederland door eigen windmolens en zonneparken samen met de directe omgeving te realiseren. Daarnaast kan iedereen, zowel particulier, vereniging als bedrijf, de groene stroom uit deze windmolens en zonneparken afnemen door klant te worden van Pure Energie. Bij het ontwikkelen van het zonnepark Wierdensche Aa werken duurzaam energiebedrijf Pure Energie en SDEWE graag samen, omdat zij hetzelfde doel hebben: Nederland verduurzamen. Door een gelijkwaardige samenwerking aan te gaan, komt de helft van het zonnepark in lokale handen en krijgt de Wierdense samenleving de mogelijkheid om mee te profiteren: niet alleen de lasten, maar ook de lusten.

- De grondeigenaar kan 25 jaar niet bij zijn grond. Wat wordt daar mee gedaan?
Pure Energie heeft een opstalovereenkomst gesloten met de grondeigenaar voor het gebruik van deze grond voor het ontwikkelen, realiseren en beheren van een zonnepark. Daartegenover staat dat de grondeigenaar een grondvergoeding ontvangt voor het beschikbaar stellen van de gronden.
- Kan bij participatie er een kans bestaan dat er geld moet worden bijbetaald?
In theorie is dat mogelijk. Dat hangt af van de participatievorm en afspraken die worden gemaakt. Grofweg loopt men bij crowdfunding minder risico, omdat het in principe alleen gaat om financiële participatie. In zo'n geval financiert een groot aantal mensen een project door geld te lenen (in dit geval aan de SDEWE) waar zij rendement van ontvangen. Bij financiële participatie in een energiecoöperatie investeren een groot aantal mensen in een project waarmee ook eigenaarschap wordt verworven in een coöperatief verband.
- Wanneer ik wil mee-participeren, zijn natuurrampen dan een risico voor de deelnemers?
In theorie is dat mogelijk. Dat hangt af van de participatievorm en afspraken die worden gemaakt. De exploitatie van een zonnepark brengt altijd risico's met zich mee. De vraag is hoeveel van deze risico's je wil afdekken met een verzekering, die vaak hoge kosten met zich meebrengen. Er moet een goede afweging tussen risico's en kosten wordt gemaakt.
- Wie betaalt de kosten voor het opruimen van het zonnepark?
Bij het verlenen van een vergunning maakt de gemeente afspraken met de initiatiefnemers over het opruimen van het zonnepark bij het aflopen van de vergunning. Dit kan in de vorm van een voorwaarde bij de vergunning of in een overeenkomst met de initiatiefnemers. Dat betekent dat het gebied na afloop haar oude bestemming als landbouwgrond weer terugkrijgt. De kosten van het opruimen dienen tijdens de looptijd van het project te worden gereserveerd door de initiatiefnemers.

Gemeentelijk beleid

- Is de levensduur van de zonnepanelen 25 jaar gezien de looptijd van het zonnepark?
Nee, de levensduur van de zonnepanelen is niet verbonden met de looptijd van het park. De gemeente Wierden geeft een tijdelijke omgevingsvergunning van 25 jaar af om af te kunnen wijken van de oorspronkelijke bestemming. Na 25 jaar krijgt het gebied zijn oude bestemming weer terug.
- Bij zonnepark De Groene Weuste is de looptijd langer dan 25 jaar. Waarom is dat verschil er?
Bij het verlenen van toestemming voor de ontwikkeling, bouw en beheer van zonnepark De Groene Weuste heeft de gemeente Wierden een bestemmingsplanwijziging doorgevoerd in plaats van een omgevingsvergunning voor een tijdelijke afwijking. Dat betekent dat de bestemming van het gebied voor onbepaalde tijd is omgezet.
- Er is gesproken over een omgevingsfonds/ stimuleringsfonds. Wie heeft daar zeggenschap over?
Op grond van het gemeentelijk beleid zijn wij verplicht om met zonnepark Wierdensche Aa 0,50 euro per opgewekte megawattuur (MWh) per jaar aan een gemeentelijk stimuleringsfonds af te dragen. Hoe de gemeente Wierden invulling aan het fonds gaat geven is nog niet bekend.

Overige vragen

- Waar komen de panelen vandaan? Jullie willen lokale ondernemers steunen. Zijn het Europese producenten?
Wij hebben afgesproken dat wij kijken naar de mogelijkheden voor sociale- en arbeidsparticipatie bij de aanleg, het beheer en onderhoud van het park. Bij het zonnepark De Groene Weuste is dit ook gedaan en heeft op die manier meerwaarde gecreëerd voor de Wierdense gemeenschap. Over de inkoop van de zonnepanelen is nog niets besloten. Het is afhankelijk van de situatie en aanbod.
- In hoeverre is SDE++ subsidie nodig voor de ontwikkeling van het zonnepark? Het potje van de SDE subsidie is steeds sneller leeg.
Op dit moment is een SDE++ subsidie nog nodig voor de ontwikkeling en bouw van een zonnepark. Helaas hebben wij geen voorrangpositie bij het verkrijgen van SDE++ subsidie en zijn wij afhankelijk van de toekenning door de RVO. Indien wij geen SDE++ subsidie krijgen toegekend in 2021, mogen wij ook een nieuwe aanvraag indienen in 2022. Dat betekent wel dat er lagere bedragen worden toegekend. Dit heeft te maken met het feit dat de benodigde technieken steeds goedkoper worden (marktmechanisme). Als SDE++ wordt toegekend is er een deel van de inkomsten over de eerste 15 jaar gegarandeerd. Banken zien een toegekende SDE++ subsidie dan ook als zekerheid.
- Bij andere energieleveranciers kan worden gekozen om groene stroom te krijgen van een lokaal zonnepark. Dit is wellicht voor Wierdensche Aa een goede optie. Is dit mogelijk?
Het is mogelijk om straks stroom af te nemen uit dit zonnepark.
- Kan er iets worden aangegeven over windmolens?
De A35 is genoemd als duurzaamheidscorridor binnen de RES-strategie, waarbij wordt gekeken naar verschillende mogelijkheden om duurzame energie op te wekken. Ook met het oog op cable-pooling, waarbij zon en wind elkaar aanvullen op deze aansluiting. Op dit moment willen de huidige politieke partijen geen windprojecten toestaan in de gemeente Wierden.

Rondvraag

Pure Energie en SDEWE willen het plan voor het zonnepark graag verder uitwerking in een werkgroep. Onder de aanwezigheid van de avond hebben zich 4 geïnteresseerden aangemeld voor de werkgroep.

Afsluiting

Wanneer alle vragen zijn gesteld en opmerkingen zijn gemaakt, sluit Harld Schuldink de avond formeel af. Daarbij wordt aangegeven dat Pure Energie en SDEWE de komende tijd willen benutten om verder in gesprek te gaan met inwoners en organisaties in Wierden. Indien deelnemers nog behoefte hebben aan extra informatie of een persoonlijk gesprek, dan kan men contact opnemen met Miranda Scheffer (SDEWE) via het telefoonnummer 06 - 54341621 of e-mailadres info@zonneparkwierdenscheaa.nl